

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Președintelui

Str. Batiștei nr.25 Sector 2 București
Tel: 310.38.87, Fax: 310.06.61
www.scj.ro

Nr. 49 din 3 septembrie 2010

Stimate domnule ministru,

I. Referitor la proiectul Legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, vă comunicăm următoarele observații și propuneri:

1. Dispozițiile art. 10 alin. (3) – potrivit cărora „valoarea coeficientului de ierarhizare corespunzător clasei de salarizare 1 se stabilește anual prin lege la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerului Finanțelor Publice, se aprobă până la sfârșitul lunii octombrie a fiecărui an și este în concordanță cu obiectivele și limitele din strategia fiscal-bugetară” –, prin modul în care sunt formulate, încalcă prevederile constituționale ale art. 41 privitoare la muncă și protecția socială a muncii. Dreptul la salariu, componentă a dreptului la muncă, nu poate fi reglementat în întregul sector bugetar fără instituirea unor garanții împotriva diminuărilor anuale. Or, reglementarea cuprinsă în proiect permite, prin stabilirea anuală a valorii coeficientului de ierarhizare corespunzător clasei de salarizare 1, elementul principal pe baza căruia se stabilește remunerarea personalului din sectorul bugetar, o diminuare anuală a salariilor de bază, a soldelor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare.

Propunere: În scopul punerii de acord a dispozițiilor art. 10 alin. (3) din proiect cu prevederile art. 41 din Constituția României, propunem **completarea art. 10 alin. (3) în sensul că valoarea coeficientului de ierarhizare corespunzător clasei de salarizare 1 stabilită pentru un anumit an nu poate fi mai mică decât valoarea coeficientului de ierarhizare corespunzător clasei de salarizare 1 stabilită pentru anul anterior.**

Prin completarea reglementării în sensul propus se asigură, în același timp, caracterul predictibil al Legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și respectarea art. 13 din Carta universală a judecătorului, adoptată de Consiliul Central al Asociației Internaționale a Judecătorilor în cadrul reuniunii din 17 noiembrie 1999, în care se prevede că „judecătorul trebuie să primească o remunerație corespunzătoare care să-i asigure o independență economică reală” și care „nu trebuie să fie diminuată pe durata deținerii funcției”, precum și a concluziilor cuprinse în Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, potrivit cărora remunerarea judecătorilor trebuie protejată prin prevederi legale specifice împotriva diminuărilor.

Domnului Ioan Nelu BOTIȘ
Ministrul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

2. Prin dispozițiile art. 36 pct. 11 se propune abrogarea art. 81 din Legea nr. 303/2004 care reglementează dreptul magistraților cu vechime continuă în magistratură de 20 de ani de a beneficia, la data pensionării sau a eliberării din funcție pentru alte motive neimputabile, de o indemnizație egală cu 7 indemnizații de încadrare lunare brute; prin dispozițiile art. 36 pct. 12, abrogarea art. 69 din Legea nr. 567/2004 care reglementează dreptul personalului auxiliar de specialitate cu o vechime continuă în justiție de 25 de ani la data pensionării sau a eliberării din funcție pentru motive neimputabile de a beneficia de o indemnizație egală cu 3 salarii de bază de încadrare lunare brute; prin dispozițiile art. 36 pct. 19, abrogarea art. 23 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 8/2007 care reglementează prima acordată la plecarea în concediu pentru personalul auxiliar de specialitate; iar prin dispozițiile art. 36 pct. 20, abrogarea art. 24¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 care reglementează prima de concediu pentru magistrați.

Abrogarea niciuneia dintre dispozițiile menționate nu este justificată, ci, dimpotrivă, constituie o încălcare a drepturilor câștigate ale personalului din sistemul judiciar și a statutului tuturor categoriilor de personal din acest sistem.

Propunere: Prin urmare, propunem **eliminarea pct. 11, 12, 19 și 20 ale art. 36.**

3. Dispozițiile art. 5 din Anexa nr. VI – Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” prevede o diminuare a sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică la 25% și o diminuare a sporului pentru păstrarea confidențialității la 5%.

Propunere: Având în vedere faptul că atât sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică, cât și sporul pentru păstrarea confidențialității constituie drepturi câștigate, **propunem ca, pe lângă sporurile prevăzute în art. 5 din Anexa nr. VI, după modelul art. 4 alin. (3) din Anexa nr. VI a Legii nr. 330/2009, de la 1 ianuarie 2011 diferența de 25% din sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică și diferența de 10% din sporul pentru păstrarea confidențialității să fie acordate sub forma unui adaos la indemnizația de încadrare brută lunară sau, după caz, la salariul de bază.**

4. Prin Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, Curtea Constituțională a constatat că, „începând cu data de 1 ianuarie 2011, se revine la cuantumul salariilor/indemnizațiilor și soldelor de dinainte de adoptarea acestor măsuri de diminuare (...). Este o obligație de rezultat pe care și-o impune legiuitorul pentru că, în caz contrar s-ar ajunge la încălcarea caracterului temporar al restrângerii exercițiului drepturilor; or, tocmai acest caracter temporar al restrângerii exercițiului drepturilor este de esența textului art. 53 din Constituție.”

Propunere: În scopul respectării Deciziei Curții Constituționale nr. 872 din 25 iunie 2010, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, dar și al respectării principiului drepturilor câștigate, **propunem introducerea, în cuprinsul Legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, precum și în cadrul dispozițiilor finale ale Anexei nr. VI, a unui text de lege în care să se prevadă că noul câștig salarial net nu poate fi mai mic decât câștigul salarial net aferent lunii iunie 2010 – câștigul salarial net anterior punerii în aplicare a măsurilor temporare de diminuare a salariilor, prevăzute în Legea nr. 118/2010.**

5. Respectarea principului echilibrului puterilor în stat, consacrat în art. 1 alin. (4) din Constituția României, impune asigurarea unui echilibru între coeficienții de ierarhizare stabiliți pentru funcțiile din cadrul Guvernului și cei stabiliți pentru judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție. Or, coeficientul maxim stabilit pentru judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție se situează la nivelul coeficientului stabilit pentru funcția de subsecretar de stat, situație care nu reflectă echilibrul între puterea judecătorească și puterea executivă.

Propuneri: Prin urmare, **propunem stabilirea coeficientului de ierarhizare pentru funcția de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție la 15,00 având în vedere faptul că reprezintă funcția cea mai înaltă în ierarhia instanțelor judecătorești; pentru funcția de vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție la 14,63 – coeficient de ierarhizare prevăzut pentru funcția de prim-ministru; pentru funcția de președinte de secție al Înaltei Curți de Casație și Justiție la 14,15 – coeficient de ierarhizare prevăzut pentru funcția de viceprim-ministru; pentru funcția de judecător al Înaltei Curți de Casație și Justiție la 13,45 – coeficient de ierarhizare prevăzut pentru funcția de ministru și, în mod corespunzător, majorarea celorlalți coeficienți prevăzuți în Anexa nr. VI – Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție”.**

Totodată, **propunem stabilirea coeficientului de ierarhizare 13,45 pentru toți judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție**, pentru a se asigura o identitate între reglementarea prevăzută pentru judecătorii Curții Constituționale, pentru care este stabilit un singur coeficient de ierarhizare, și reglementarea prevăzută pentru judecătorii instanței supreme.

De asemenea, propunem stabilirea coeficientului de ierarhizare 15,00 pentru funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii și de președinte al Curții Constituționale, ca funcții echivalente celei de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Referitor la proiectul Legii privind aplicarea în anul 2011 a Legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, vă comunicăm următoarele observații și propuneri:

1. Dispozițiile art. 1 alin. (1) stabilesc, pentru anul 2011, valoarea coeficientului de ierarhizare corespunzător clasei de salarizare 1 la 640 lei.

Propunere: În concordanță cu propunerea formulată la pct. I.1., **propunem ca valoarea coeficientului de ierarhizare corespunzător clasei de salarizare 1 să fie stabilită la 705 lei**, valoare a coeficientului de ierarhizare prevăzută pentru anul 2010 în art. 12 alin. (2) din Legea nr. 330/2009.

2. Dispozițiile art. 2, 3 și 4 încalcă Decizia Curții Constituționale nr. 872 din 25 iunie 2010, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, prin care, așa cum s-a arătat, instanța de contencios constituțional a constatat că, „începând cu data de 1 ianuarie 2011, se revine la cuantumul salariilor/indemnizațiilor și soldelor de dinainte de adoptarea acestor măsuri de diminuare (...). Este o obligație de rezultat pe care și-o impune legiuitorul pentru că, în caz contrar s-ar ajunge la încălcarea caracterului temporar al restrângerii exercițiului drepturilor; or, tocmai acest caracter temporar al restrângerii exercițiului drepturilor este de esența textului art. 53 din Constituție.”

Contrar Deciziei Curții Constituționale nr. 872 din 25 iunie 2010, dispozițiile art. 2, 3 și 4 din proiect exclud revenirea, începând cu data de 1 ianuarie 2011, la cuantumul salariilor și al indemnizațiilor de dinainte de adoptarea Legii nr. 118/2010, nerespectând caracterul

temporar al restrângerii exercițiului unor drepturi și situându-se în afara limitelor impuse de art. 53 din Constituție.

Salarizarea magistraților constituie o garanție a independenței acestora, iar diminuarea salariilor magistraților, dincolo de data de 1 ianuarie 2011 – așa cum prevăd dispozițiile art. 2, 3 și 4 din proiect – constituie o încălcare a acestei garanții, concluzie care se desprinde atât din documentele internaționale referitoare la independența puterii judecătorești, cât și din jurisprudența Curții Constituționale.

Astfel, Carta europeană privind statutul judecătorilor, adoptată cu ocazia reuniunii multilaterale având ca obiect statutul judecătorilor în Europa, organizată de Consiliul Europei în perioada 8-10 iulie 1998, stabilește în art. 6.1. că „exercitarea ca profesie a funcțiilor judiciare implică remunerarea judecătorului la un nivel stabilit în așa fel încât să-l ferească de presiuni ce vizează să influențeze sensul deciziilor sau în general comportamentul său juridic, afectându-i astfel independența și imparțialitatea.” De asemenea, așa cum s-a arătat, Carta universală a judecătorului prevede în art. 13 că „judecătorul trebuie să primească o remunerație corespunzătoare care să-i asigure o independență economică reală” și care „nu trebuie să fie diminuată pe durata deținerii funcției”, iar Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni prevede, în concluziile sale, că „remunerarea judecătorilor trebuie să fie corespunzătoare cu rolul și responsabilitățile acestora (...). Ea trebuie protejată prin prevederi legale specifice împotriva diminuărilor și trebuie să existe prevederi privind mărirea salariilor în raport cu creșterea prețurilor.”

În conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale, reflectată în Decizia nr. 20/2000, instanța de contencios constituțional a statuat că dispozițiile constituționale conform cărora „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii” „nu au un caracter declarativ, ci constituie norme constituționale obligatorii pentru Parlament, care are îndatorirea de a legifera instituirea unor mecanisme corespunzătoare de asigurare reală a independenței judecătorilor, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept, prevăzută prin art. 1 alin. (3) din Constituție.” Examinând „Principiile fundamentale privind independența magistraturii” adoptate de cel de-al VII-lea Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvențelor (Milano, 26 august - 6 septembrie 1985) și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite prin rezoluțiile nr. 40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr. 40/146 din 13 decembrie 1985, care prevăd în mod expres prin art. 11 că „durata mandatului judecătorilor, independența acestora, siguranța lor, remunerația corespunzătoare, condițiile de muncă, pensiile și vârsta de pensionare sunt în mod adecvat garantate prin lege”, precum și Recomandarea nr. R (94) 12 cu privire la independența, eficacitatea și rolul judecătorilor” adoptată la 13 octombrie 1994 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei, potrivit căreia statutul și remunerația judecătorilor trebuie să fie pe măsura demnității profesiei lor și a responsabilităților pe care și le asumă, Curtea Constituțională a reținut „preocuparea organismelor care le-au adoptat de a se promova independența și imparțialitatea judecătorilor, ținând seama că judecătorii se pronunță asupra vieții, libertăților, drepturilor, îndatoririlor și bunurilor cetățenilor.” În acest context, Curtea Constituțională a subliniat că o importanță deosebită o au măsurile preconizate pentru asigurarea unui statut, a unei remunerații și a pensiei adecvate pentru magistrați, precum și a garantării prin lege a acestora. De asemenea, Curtea Constituțională a constatat că în toate aceste documente, principiile și măsurile stabilite cu privire la statutul și drepturile magistraților sunt puse în relație directă cu prevederile art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu cele ale art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul fundamental al oricărei persoane de a fi judecată de un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege. În aceste condiții, Curtea Constituțională a constatat că, deși unele dintre documentele internaționale

menționate au valoare de recomandare, prin prevederile pe care le conțin și prin finalitățile pe care le urmăresc fiecare dintre acestea vizează direct texte cuprinse în pacte și în tratate la care România este parte și, prin urmare, se înscriu în spiritul art. 11 și art. 20 din Constituție.

Nu în ultimul rând, din considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 872 din 25 iunie 2010 rezultă că diminuarea remunerației judecătorilor, fără respectarea condițiilor art. 53 din Constituție, cum este cazul diminuării prevăzute în proiect, creează o amenințare la adresa independenței sistemului judiciar.

Propunere: În consecință, propunem **modificarea reglementării cuprinse în proiect, astfel încât, pentru anul 2011, câștigul salarial net să nu poată fi mai mic decât câștigul salarial net aferent lunii iunie 2010.**

3. Dispozițiile art. 10 prevăd o nouă măsură de diminuare a veniturilor personalului din sectorul bugetar pentru anul 2011, constând în neacordarea premiului anual, iar **dispozițiile art. 12** prevăd prelungirea nejustificată în anul 2011 a unora dintre măsurile de diminuare stabilite prin Legea nr. 118/2010 (diminuarea cu 25% a compensației lunare pentru chirie; diminuarea cu 25% a valorii drepturilor/cheltuielilor cu asistența medicală, medicamente și proteze) și, prin urmare, **propunem eliminarea acestora.**

III. Adoptarea Legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și a Legii privind aplicarea în anul 2011 a acesteia, cu încălcarea Deciziei Curții Constituționale nr. 872 din 25 iunie 2010, constituie o potențială sursă de procese, la nivelul întregului sistem bugetar. În acest fel, inițiativele Guvernului riscă să genereze o creștere substanțială a volumului de activitate al instanțelor judecătorești, cu consecințe negative asupra duratei de soluționare a proceselor.

Cu deosebită considerație,

Lidia BĂRBULESCU

**Președintele
Înaltei Curți de Casație și Justiție**

